

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0423U100126

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Топольницька Мар'яна Іванівна

2. Topolnytska Mariana Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.01

Назва наукової спеціальності: Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-06-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Департамент патрульної поліції

Код за ЄДРПОУ: 40108646

Місцезнаходження: вул. Федора Ернста, 3, м. Київ, 03048, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 61.051.07

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, м. Ужгород, Ужгородський р-н., Закарпатська обл., 88000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.87.69, 10.07, 10.09.09

Тема дисертації:

1. Зміна правових систем в умовах збройного конфлікту: досвід країн колишньої Югославії та України (2014-перша половина 2021 рр.)
2. Change of legal systems in the conditions of armed conflict: experience of the countries of the former Yugoslavia and Ukraine (2014-first half of 2021)

Реферат:

1. Дисертаційна робота є ґрунтовним, комплексним завершеним науковим дослідженням проблематики впливу збройного конфлікту на правову систему. Сформульовано ряд наукових положень і висновків запропонованих особисто здобувачем, що характеризуються науковою новизною, мають важливе теоретичне та прикладне значення. Авторкою сформульоване розуміння природи збройного конфлікту як досягнення такого ступеня протистояння між противниками (організованими недержавними збройними групами, державами, їх збройними коаліціями), яке супроводжується використанням збройних ресурсів, що

спирається на політичні, економічні та культурні спроможності сторін-противників, з метою досягнення певних політичних цілей, зокрема нав'язування противнику власних інтересів, отримання контролю над частиною території противника або завоювання суверенної держави, а також людськими жертвами та заподіянням шкоди критичній інфраструктурі. Розроблено алгоритм системного аналізу впливу збройного конфлікту на правову систему (а також аргументовано доцільність його використання): за допомогою якого вдалося виявити вплив збройного конфлікту на правові системи Югославії та України. Відтак, здійснено правову характеристику югославського федералізму до збройного конфлікту в Югославії на основі розробленого алгоритму, в тому числі звернено увагу на співвідношення джерел права та його принципи, зміст прав та обов'язків югославського громадянина, при цьому використано порівняльно-правовий метод дослідження. У процесі дослідження виявлено порушення ідеологічної та інституційної рівноваги між суб'єктами федерації; модель югославського федералізму як спроби реалізації принципів радянської моделі федералізму, що призвело до переходу від федерації до конфедеративного союзу держав; джерело права СФРЮ, яким вважався робітничий клас та формальність управлінських інститутів; недостатню чіткість вертикальних зв'язків між союзними органами влади і органами влади суб'єктів федерації та зростання економічної самостійності республік. З'ясовано, що процес розпаду Югославії скоріше є природним, адже відбулася реальна трансформація югославської політико-правової системи в сторону демократизації та впливу ліберальних концепцій. Крім цього, зауважено що процедура утворення нових суб'єктів внаслідок збройного конфлікту в Югославії та в ході російсько-української війни має суттєві відмінності. Авторкою досліджено особливості правового регулювання в Україні під час російсько-української війни, а саме з'ясовано, що готовність України до зовнішньої агресії була не достатньо сформованою в частині застосування відповідних юридичних засобів під час вторгнення РФ. Проаналізовано нормативно-правові акти, які визначають статус окупованих територій та учасників збройного конфлікту та встановлюють особливий правовий режим. Крім цього, виявлено, що вплив збройного конфлікту також залежить від обраних державою методів для його протистояння та припинення, а також ступеня участі міжнародної спільноти в конфлікті та активність з метою його вирішення. У подальшому було визначено юридичні наслідки збройних конфліктів на території колишньої Югославії та російської-української війни. З'ясовано, що питання вибору та зміни правової системи, особливо в період збройних конфліктів, має очевидний внутрішньополітичний характер і пов'язане з фундаментальними умовами існування суспільства й держави. Відтак, встановлено, що у ході військового конфлікту відбувається трансформація національної правової системи, стрижнем чого виступають життєво важливі компоненти національних інтересів, зокрема забезпечення прав і свобод людини, державного суверенітету і непорушності державних кордонів. Крім цього, внаслідок незаконної анексії Криму, підтримки сепаратистів в окремих районах Донецької та Луганської областей, що переросло у повномасштабне вторгнення РФ в Україну відбувається трансформація механізмів розв'язання військових конфліктів. Ключові слова: правова система, трансформація, збройний конфлікт, типи збройних конфліктів, неконвенційна війна, югославський федералізм, військово-цивільні адміністрації.

2. The author defined armed conflict as a state of intense confrontation between opposing parties (such as organized non-state armed groups, states, or their armed coalitions) involving the use of armed resources. The conflict is based on the political, economic, and cultural capabilities of the parties involved, with the goal of achieving specific political objectives. These objectives may include imposing one's own interests on the enemy, gaining control over enemy territory, conquering a sovereign state, as well as causing human casualties and damage to critical infrastructure. Furthermore, the author expanded the list of causes of armed conflicts in modern times. In addition to social, political, economic, and religious factors, the author included national-identical causes, which arise from discrepancies between national borders and territorial borders of states. The author also emphasized the study of conflicts with an ethnic nature. Differences between armed conflicts of an internal and international nature depending on the impact on the legal system were also determined. The author then investigated the concept of unconventional warfare, which encompasses military, cyber, economic, and information warfare, as well as subversive activities conducted through networks of far-right and left-wing

political, public, and religious organizations. The concept of hybrid war was also explored. To analyze the impact of armed conflict on the legal system, the author proposed a system analysis algorithm and argued for its usefulness. This algorithm enables the identification of the influence of armed conflict on the legal systems of Yugoslavia and Ukraine. The legal characterization of Yugoslav federalism before the armed conflict was based on a developed algorithm. The violation of ideological and institutional balance led to a transition from a federation to a confederal union of states. The source of law in the SFRY was considered the working class and formal management institutions. The disintegration of Yugoslavia was a natural process due to the transformation of its political and legal system towards democratization and liberal concepts. The formation of new subjects during the armed conflict in Yugoslavia and the Russian-Ukrainian war had significant differences. In Yugoslavia, amendments to the constitutions allowed republics to leave, while in Ukraine, direct aggression by Russia occurred amidst Putin's rhetoric about the collapse of the USSR. The legal regulation in Ukraine during the Russian-Ukrainian war was insufficient, lacking appropriate legal means and cooperation with international organizations. The world security system proved ineffective in the face of new challenges and the occupation of Crimea and certain areas of Donetsk and Luhansk regions. The analysis focused on legal acts determining the status of occupied territories, participants in the armed conflict, and establishing a special legal regime. The impact of an armed conflict depends on the chosen methods of confrontation, termination, and the involvement of the international community in resolving the conflict. To improve domestic legislation during the Russian-Ukrainian war, it is important to monitor compliance, enhance international cooperation, provide compensation for damages, legal assistance to affected citizens, and support military personnel through compensation and rehabilitation mechanisms. The legal consequences of armed conflicts on the territory of the former Yugoslavia and the Russian-Ukrainian war are determined. It was found that the issue of choosing and changing the legal system, especially during armed conflicts, has an obvious internal political nature and is connected with the fundamental conditions of existence of society and the state. Similarities with Yugoslavia are observed, the creation of quasi-state entities, in which Serbs were settled and appeals to Greater Serbia for military assistance, Serbs arrive in dozens for protection. The author found out that one of the forced methods of ending the Yugoslav conflict was coercion, the peacekeeping forces literally forced the conflicting parties to sit down at the negotiating table. The conflict in the East of Ukraine was characterized by the presence of formal contact between the parties in the "Minsk" format. It was established that during the military conflict, the transformation of the national legal system takes place. In addition, as a result of the illegal annexation of Crimea, support for separatists in some areas of Donetsk and Luhansk regions, which turned into a full-scale invasion of the Russian Federation into Ukraine, the mechanisms for resolving military conflicts are being transformed. Key words: legal system, transformation, armed conflict, types of armed conflicts, unconventional war, Yugoslav federalism, military-civilian administrations.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Терезія Петрівна
2. Popovych Tereziia Petrivna

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Настасяк Ірина Юріївна
2. Nastasiak Iryna Yuriiivna

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ярмиш Олександр Назарович
2. Yarmysh Oleksandr Nazarovych

Кваліфікація: д.ю.н., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Карабін Тетяна Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карабін Тетяна Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.